

Л. В. Рень

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КЛУБНИХ ОБ'ЄДНАНЬ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Дозвілля, яке протягом тривалого часу було доповненням до виробничої сфери, нині стає самостійною сферою, частиною цивілізованого життя, адже воно поліпшує духовне самопочуття нації, сприяє інтенсивному розвитку творчих здібностей, особистісному зростанню учасників. Серед інституцій, що пропонують різні форми організації дозвілля дітей та молоді, на особливу увагу заслуговують клуби за місцем проживання. Дефініція «клуб за місцем проживання» найчастіше тлумачаться як об'єднання дітей та підлітків, що дає їм можливість вільного розвитку творчості на основі неформального спілкування, залучення до різних видів цікавої для них діяльності та згуртовує спільною метою діяльності і є формою додаткової освіти дітей. Клубна діяльність є соціально-педагогічним організованим процесом вільної творчості учасників, для якого характерна різноманітність, неформальність, врахування індивідуальних інтересів та здібностей дітей.

У Чернігові 21 грудня 2007 р. рішенням Чернігівської міської ради було створено Комунальний заклад «Позашкільний навчальний заклад «Центр роботи з дітьми та молоддю за місцем проживання». У січні 2008 р. надане офіційне свідоцтво про реєстрацію закладу, а у лютому прийнято рішення виконкому про реформування системи клубів при ЖЕКах і передачу приміщень до оперативного управління Центру. З травня 2008 р. клуби почали працювати як складові Центру, який підпорядковується Відділу у справах сім'ї та молоді Чернігівської міської ради. Створення централізованої системи стало втіленням ідеї об'єднання клубів різних мікрорайонів міста спільною метою, що полягає у забезпеченні реалізації соціально значущих проектів та програм у сфері дитячої та молодіжної політики, всебічному сприянні соціальному становленню та розвитку дітей і молоді, задоволенні їх потреб у додатковій освіті, творчій самореалізації та організації змістового дозвілля, наданні їм можливостей розвитку особистості, вихованні моральних якостей, що ґрунтуються на національно-культурних, духовних, історичних цінностях України. Аналізуючи статутну діяльність Центру, можна виокремити власне соціально-педагогічні завдання: створення умов соціально-правового захисту

дітей та молоді, надання практичної допомоги неповнолітнім, які опинилися у складних життєвих обставинах – дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, дітям з особливими потребами, дітям з малозабезпечених, багатодітних родин.

Можна констатувати, що у Центрі сформувалася дієва система організації змістовного дозвілля дітей, що забезпечується роботою 20 клубів за місцем проживання спортивно-оздоровчого («Десна», «Зодіак»), культурологічного («Камертон»), художньо-естетичного («Чайка»), туристично-краєзнавчого («Джерельце»), науково-технічного («Вікторія»), екологічного («Берегиня», «Фортуна») спрямування та відділом соціально-профілактичної роботи, діяльність якого покликана запобігати дитячій бездоглядності та безпритульності. За офіційними даними, у 2012-2013 н.р. кількість вихованців і відвідувачів клубів становила 2359 дітей. З 1151 вихованцем безпосередньо працюють педагогічні працівники Центру (педагоги-організатори, керівники гуртків). Інші вихованці та відвідувачі беруть участь у роботі гуртків та секцій залучених фахівців, які працюють згідно з чинними договорами про співпрацю у галузі позашкільної освіти.

Таким чином, соціально-педагогічна діяльність у клубних об'єднаннях за місцем проживання інтегрує діяльність з організації та самоорганізації дітей в умовах вільного часу, базується на спільності їхніх інтересів та потреб, сприяє налагодженню міжособистісних відносин. Потужний потенціал цих інституцій зумовлений тим, що вони є не лише місцем отримання додаткових знань, а своєрідним мікросоціумом, у якому відбувається виявлення позитивних якостей вихованців, надання їм права самовизначення, формування ціннісних орієнтацій, професійного спрямування дітей.

М. С. Грінченко

РОЛЬ ВІРТУАЛЬНОГО ДОЗВІЛЛЯ У СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Процес становлення і розвитку сучасного інформаційного суспільства охоплює усі сфери життя людини, зокрема сферу дозвілля. Студентська молодь, як найбільш мобільна і прогресивна соціальна група, швидко опановує і застосовує на практиці нові надбання інформаційної культури. З появою комп'ютерної техніки та мережі Інтернет можливості студентського дозвілля значно розширилися та сприяли появі нового виду дозвілля – віртуального.